

JAARVERSLAG 2019

Foto: René Doorn

*een plek voor ontmoeting,
even stilstaan bij het leven
en gewoon kunnen zijn wie je bent*

Inhoudsopgave

1	Voorwoord.....	3
2	Inleiding	4
3	Kruispunt in vogelvlucht.....	5
4	Projecten en activiteiten	6
4.1	Straatpastoraat.....	6
4.2	De Baan.....	7
4.3	Bij overlijden.....	7
4.4	Onderhoud van de graven en jaarlijkse herdenking.....	8
4.5	Straatviering	10
4.6	Het Atelier van de Overlevingskunst.....	10
4.7	Jongeren Muziekproject.....	12
4.8	Samen Koken & Eten	12
4.9	Creatieve inloop	13
5	Medewerkers, vrijwilligers, stagiaires en bestuursleden	16
5.1	Waardering.....	16
5.2	Wisselingen	17
6	Samenwerking met andere organisaties	18
6.1	NDO (Nijmeegs Daklozen Overleg)	18
6.2	Barka	18
6.3	Fonds Franciscus/ Kansfonds	18
6.4	Overig	18
7	Promotie Het Kruispunt.....	20
8	Huisvesting en faciliteiten	21
8.1	Onderhoud en veiligheid.....	21
8.2	Na 2019	21
9	Financiën: toelichting op de jaarrekening	22
10	Vooruitblik van het bestuur	23

1 Voorwoord

2019 was voor Het Kruispunt een bewogen jaar. Enkele bijzondere begrafenissen zetten de toon. Van huis uit zijn begrafenissen een kerntaak voor Het Kruispunt, zoals de paters (onze stichters) Jan Eijkman (SCJ) en Fons Meijers (MSC) voor ogen stond, maar liever voeren we ons daklozenpastoraat toch op een wat rustiger manier uit.

In de zomer werden we opgeschrikt door de gewelddadige dood van één van onze vaste bezoekers in de kapel, de Poolse migrant Jarek. Onze pastor Lucy Geertman hield een indrukwekkende dienst in de Titus Brandsma Kapel waarbij tal van vrienden en bekenden van Jarek uit binnen- en buitenland afscheid konden nemen. Op 1 november, tijdens de vervroegde Allerzienviering, is zijn as begraven op onze speciale begraafplaats op Jonkerbos, tezamen met de as van enkele andere overledenen uit de doelgroep van Het Kruispunt. Meer hierover vindt u in dit Jaarverslag.

Een bewogen jaar was het ook omdat vroeg in januari de coördinator van Het Kruispunt zich opnieuw ziek moest melden. Vorig jaar hebben we dan ook geen gebruik van haar diensten kunnen maken en zijn we een proces ingegaan dat eind 2019 leidde tot een definitief afscheid. Hierdoor zag Lucy Geertman zich opnieuw gedwongen twee ijzers in het vuur te houden. Haar eigenlijke taak als straatpastor werd aangevuld met taken betreffende de coördinatie van vrijwilligers en zaken in de kapel. Gelukkig konden we opnieuw een beroep doen op Gerben van Roon die bereid was als manusje van alles taken op te pakken en ook kregen we ondersteuning van Katinka Cramer en Rozanne van der Veur. Rozanne vervulde een stageplaats bij Het Kruispunt vanuit haar opleiding tot geestelijk verzorger.

In 2019 vierden we ons 20-jarig Jubileum dat behalve een daverend succes ook een weeffoutje kende waarover u in dit jaarverslag meer kunt lezen.

Eens te meer werd duidelijk dat Het Kruispunt niet kan bestaan zonder de vrijwilligers die ons uit louter goedwillendheid en idealisme bijstaan. We kunnen ook niet zonder de financiële steun van de grotere en kleinere sponsors die ons telkens opnieuw weten te vinden. Als u tot de gevers behoort, en we zijn blij met elk tientje, willen wij u daarvoor hartelijk danken. Wij zijn overigens ook dankbaar voor alle aandacht en steun die we mogen ontvangen. Die dank spreek ik uit namens het bestuur van Het Kruispunt maar vooral namens de dak- en thuislozen hier in Nijmegen en omgeving wier getal in 2019 helaas alleen maar is gegroeid.

Patrick Chatelion Counet
Voorzitter

2 Inleiding

In dit jaarverslag blikken we met u terug op het jaar 2019. We geven in de 2^e paragraaf in het kort weer waar Kruispunt voor staat. Vervolgens staan we in paragraaf 3 stil bij de projecten en activiteiten: het straatpastoraat, het herdenken van overledenen, de muziek, het atelier van de overlevingskunst en meer. In paragraaf 4 kijken we naar de mensen van Kruispunt en in 5 naar de samenwerking met andere organisaties. In paragraaf 6 en 7 leest u meer over onze huisvesting en financiën en in de laatste paragraaf blikken we vooruit naar 2020.

Voor verdere informatie verwijzen we naar onze website: www.kruispuntnijmegen.nl. Ook zijn we te volgen op Facebook: www.facebook.com/KruispuntNijmegen

3 Kruispunt in vogelvlucht

Het Kruispunt biedt sinds 1998 letterlijk en figuurlijk ruimte aan mensen van de straat. Wat drijft hen? Wat houdt hen bezig en wat geeft hun leven kleur? De Titus Brandsma Kapel biedt gelegenheid hierbij stil te staan, op meerdere momenten en tijdens verschillende activiteiten. Zowel wat betreft de aard van deze activiteiten als het tijdstip waarop ze plaatsvinden, vormt Het Kruispunt een aanvulling op dat wat andere instellingen te bieden hebben.

Bij Het Kruispunt staat de zogeheten presentiebenadering centraal. Daarbij gaat het om aandacht en menslievendheid, aansluiten bij de ander, sociale insluiting en waardigheid en er zijn op momenten die tellen. Deze benadering ligt aan de basis van alle projecten en activiteiten van Het Kruispunt, maar komt in het bijzonder tot uiting in het straatpastoraat.

In alles wat binnen Het Kruispunt gebeurt, staan verschillende kernwaarden centraal: laagdrempelig, open, medemenselijk, onvoorwaardelijk, onbevooroordeeld, betrokken en mensen in hun kracht zetten. Deze waarden worden gedragen door zo'n 25 vrijwilligers, de drijvende kracht achter Het Kruispunt. Zij zijn betrokken bij de ruim tien activiteiten en projecten van Het Kruispunt, waarvan we hieronder verslag uitbrengen. Hoewel het aantal deelnemers per onderdeel sterk verschilt, ligt het ongeveer tussen de vier en 25 personen.

Het Kruispunt heeft een jaarbudget van zo'n 140.000 euro (zie paragraaf 7: financiën), waarvan het grootste deel bestaat uit een waarderingssubsidie van de gemeente Nijmegen. Verder kent Het Kruispunt een stichtingsbestuur, bestaande uit Patrick Chatelion Counet (voorzitter), Peter Freriks (penningmeester), Remco Graat (secretaris) Pauli Dings (algemeen bestuurslid) en Arie de Vries (algemeen bestuurslid).

We willen dit korte overzicht van Het Kruispunt besluiten met een uitspraak van Miranda, één van de trouwe bezoekers van Het Kruispunt. "Het Kruispunt is voor mij een rustpunt. Ik weet mij er geaccepteerd en gewaardeerd om wie ik ben."

4 Projecten en activiteiten

4.1 STRAATPASTORAAT

"Mensen van de straat" leven niet volgens kantooruren of van afspraak tot afspraak. Ze leven vaak van dag tot dag en van de ene levensbehoefte naar de andere. Bij tij, maar meestal bij ontij hebben ze behoefte aan een gesprek of een luisterend oor. Dat vraagt om een toegewijde straatpastor, die veel op straat en opvangplekken te vinden is. Sinds juni 2018 is Lucy Geertman de straatpastor van Het Kruispunt.

Vanaf januari 2019 heeft Lucy er echter een taak bijgekregen. Door het wegvallen van de coördinator kwam deze rol ook op Lucy's schouders terecht. Voor uitbreiding van haar contract was helaas geen financiële ruimte, waardoor zij minder de straat op kon en minder bezoeken kon brengen aan de verschillende instellingen. Toch was Lucy regelmatig te zien en spreken op straat, bij Straatmensen en in het MFC (Iriszorg) en Het Kasteel (Iriszorg).

Sinds haar start heeft Lucy een vertrouwensband weten op te bouwen met bezoekers van Het Kruispunt, op straat en in de verschillende instellingen en zo een basis gelegd om te komen tot betekenisvolle ontmoetingen en gesprekken over zingeving.

In 2019 heeft Lucy twee stagiaires begeleid. In de maand januari was dat Beau. Zij deed een snuffelstage als eerstejaars student Theologie en Levensbeschouwing aan de Hogeschool van Windesheim. Van half mei tot aan het einde van 2019 liep Rozanne van der Veur stage bij Het Kruispunt. Dit in het kader van haar opleiding "Postmaster ambtsopleiding tot geestelijk verzorger aan de Vrije Universiteit van Amsterdam."

Aandacht én handen uit de mouwen

Mijn naam is Rozanne van der Veur. Ik doe de postacademische ambtsopleiding tot geestelijk verzorger aan de VU in Amsterdam. Voor deze opleiding mocht ik stage lopen bij Het Kruispunt in Nijmegen. Ik heb deze stage als zeer leerzaam ervaren, omdat het werkveld en de doelgroep zo divers is.

Het belangrijkste onderdeel is het presentiewerk: aandacht en een luisterend oor hebben voor de bezoekers in de kapel. Tegelijkertijd is het ook handen uit de mouwen en doe ik samen met de bezoekers mee met allerlei praktische taken, zoals samen koken, tafel dekken, afwassen. Juist tijdens deze bezigheden voeren we gesprekken, zo ook bij het atelier tijdens het knutselen. Ik heb tijdens mijn stage ook met plezier een vrijwilligster mogen begeleiden. En af en toe mocht ik op zondag voor gaan in de dienst. Deze dienst is heel toegankelijk, open en werelds van karakter. We luisteren samen naar verhalen en muziek en er worden kaarsjes gebrand en na afloop samen geluncht. Dit vond ik erg leuk om te doen.

Straatpastor Lucy heeft mij zoveel mogelijk met haar mee laten kijken. Ook buiten de kapel heeft ze mij naar zoveel mogelijk plekken op straat meegenomen en naar andere instellingen uit het netwerk om alle facetten van het werk als straatpastor te laten zien. Zo zijn we bijvoorbeeld naar een avond geweest in het Huis van Compassie, mocht ik meehelpen met de Daklozendag, en hebben we samen de Allerzielenviering gedaan, op 1 november op de begraafplaats. En was er in de zomer plotseling een uitvaart in de kapel, dat was een hele bijzondere ervaring.

Wat mij het meeste heeft geraakt tijdens deze stage is dat we het werk in de kapel echt samen met de bezoekers doen en dat iedereen naar zijn of haar kunnen, zorg voor elkaar draagt. De tolerantie onderling is groot en dat maakt dat iedereen zich welkom voelt in de kapel. Mijn stage liep tot eind 2019 en ik ben heel blij dat ik daarna als geestelijk verzorger een kleine aanstelling gekregen heb, zodat ik mijn geleerde ervaringen nog meer kan toepassen in de praktijk.

4.2 DE BAAN

De Baan is al jaren een belangrijke activiteit van Het Kruispunt. De vrouwen die als prostitué op De Baan (tippelzone in het Nijmeegse centrum) werken, vormen in veel opzichten een kwetsbare groep. Gewoon aandachtig aanwezig zijn en een luisterend oor bieden is soms zeer gewenst. Ook het afgelopen jaar (evenals voorgaande jaren) bezochten onze twee vaste vrijwilligers Winy en Moniek regelmatig de dames op de tippelzone en boden ruimte voor dat waar behoefte aan was.

Winy en Moniek zijn bekende en vertrouwde gezichten voor de vrouwen, er is een wederzijdse band. De contacten met de vrouwen zijn wisselend, soms oppervlakkig, soms diepgaander van aard. Elke keer als ze De Baan bezoeken, lopen Winy en Moniek ook even de huiskamer van De Cirkel (Iriszorg) binnen. De contacten met de medewerkers van De Cirkel zijn goed en zo houden ze elkaar op de hoogte van de ontwikkelingen.

Winy, ruim twintig jaar vrijwilliger, heeft dit jaar aangegeven te willen stoppen bij Het Kruispunt. Vrijwilliger Dorien heeft haar werk op de Baan overgenomen, na eerst een paar maanden door Moniek en Winy te zijn ingewerkt. Gelukkig kan zo het belangrijke werk op De Baan daarmee doorgaan.

4.3 BIJ OVERLIJDEN

Al sinds de oprichting verzorgt Het Kruispunt persoonlijke afscheidsvieringen. We maken er ruimte voor dat ieder op eigen wijze afscheid kan nemen en dat er recht gedaan wordt aan de overledene.

Dak- en thuisloze mensen krijgen in versterkte mate te maken met sterfelijkheid, rouw en verlies. Op deze momenten komen er vaak vragen naar boven en kan er behoefte zijn om met iemand te

praten. Het voorzien in deze behoefte is en blijft één van de belangrijkste werkzaamheden van onze straatpastor.

Samen met de mensen van de straat, soms met familie en met bewoners en medewerkers van de verschillende instellingen, hebben we in 2019 op verschillende manieren aandacht besteed aan het overlijden van dak- en thuisloze mensen. Vier oud-bezoekers van Het Kruispunt zijn herdacht tijdens de zondagsviering. Jarek, een Poolse dakloze, heeft een zeer druk bezochte afscheidsdienst in de kapel gehad. De straatpastor heeft na zijn crematie de as in ontvangst mogen nemen. Die hebben we tijdens de Allerzielenviering bij ons monument kunnen begraven.

Tijdens afscheids- en herdenkingsvieringen heerst er altijd een grote verbondenheid en saamhorigheid en is voelbaar hoe waardevol het is om samen te zijn. Ieder kan op eigen wijze afscheid nemen. Het is ook troostend voor de mensen van de straat te weten dat, als zij de laatste adem uitblazen, Het Kruispunt hen een waardig afscheid geeft en dat zij niet anoniem uit beeld verdwijnen. Tevens krijgen familie, vrienden en medewerkers van bijvoorbeeld Iriszorg, Straatmensen, politie etc. de gelegenheid om afscheid te nemen en samen stil te staan bij iemands leven en overlijden. Dit kan onder meer door een gedicht voor te lezen, een anekdote van de straat te vertellen, iemands favoriete muziek beluisteren, een bloem neerleggen of een kaarsje te branden.

Het is nodig om blijvend te investeren in de contacten met de Gemeente Nijmegen en de politie, die noodzakelijk zijn om in een zo vroeg mogelijk stadium op de hoogte te zijn van het overlijden van (voormalige) straatmensen. Zo voorkomen we dat ze al gecremeerd zijn voordat we de laatste eer hebben kunnen bewijzen en mensen van de straat de gelegenheid hebben kunnen geven om afscheid te nemen.

4.4 ONDERHOUD VAN DE GRAVEN EN JAARLIJKSE HERDENKING

Vlak voor de jaarlijkse Allerzielenviering op het kerkhof van Jonkerbos heeft de straatpastor met hulp van enkele dak- en thuislozen van Stichting Dagloon het zogenaamde “Armenstraatje” verzorgd, netjes gemaakt en er viooltjes gepland. Het “Armenstraatje” is een lange rij graven waar

mensen liggen begraven die de afgelopen decennia op kosten van de gemeente Nijmegen zijn begraven. Rond het Monument en De Namenboom zijn potchrysanten neergezet.

Het Monument is ter nagedachtenis aan overleden dak- en thuisloze mensen in Nijmegen. Het wil aandacht vragen voor het lot van deze mensen, hen rechtdoen en nabestaanden een plek bieden van afscheid en bezinning. Een plek waar nabestaanden af en toe naar toe kunnen om even stil te zijn, een kaars te branden en bloemen te leggen. Bij dit monument is in 2017 ook de as uitgestrooid van pater Jan Eijkman (SCJ), één van de oprichters van Het Kruispunt. Zijn naam hangt aan de Namenboom: een kunstzinnig vormgegeven boom, waarin bordjes hangen met de namen van overledenen waarvan de as bij het monument is uitgestrooid of begraven.

De dag voor Allerzielen was er in 2019 voor de zevende keer een herdenking bij het “Monument om te Herinneren”. Dit is een jaarlijkse traditie die zich in positieve zin blijft ontwikkelen. Er zijn steeds nieuwe mensen die zich met de plek en het Monument verbinden. Tijdens de herdenking werden gedichten voorgelezen, kaarsen gebrand, werd er gebeden en was er muziek. Het koor “De Laatste Eer” bracht enkele liederen ten gehore. Ook werden er liederen gezongen door bezoekers die zichzelf op de gitaar begeleidden.

Dit jaar waren er meer dan honderd aanwezigen. Zij stonden stil bij het overlijden van elf mensen uit de wereld van dak- en thuislozen van het afgelopen jaar: mensen uit De Hulslen, DOMUS, Bloemenheuvel en van de straat. Van een overledene van De Hulslen werd de as uitgestrooid. Van de Poolse dakloze man werd de as begraven naast die van zijn Poolse vriend. Dit op verzoek van de familie in Polen. De namen van de elf overledenen werden genoemd en familieleden en vrienden hingen het naamplaatje aan de Namenboom.

Dit jaar hadden was er een speciale gast bij het Monument. Burgemeester H. Bruls had te kennen gegeven graag bij de herdenking aanwezig te willen zijn. Hij heeft een kort woord van dank en medeleven uitgesproken en een bloemetje bij het Monument gelegd. Ook De Gelderlander was aanwezig om het Nijmeegse publiek kennis te laten nemen van deze herdenking voor de dak- en thuisloze mensen van Nijmegen.

4.5 STRAATVIERING

Een gezamenlijk moment van bezinning en het gebruik maken van rituelen als uitingsvorm kenmerken de oecumenische straatvieringen op zondagmiddag in de kapel. Randvoorwaarde is de vertrouwde omgeving die de Titus Brandsma Kapel biedt en de goede en veilige sfeer die door de voorgangers en vrijwilligers geboden wordt.

Aan het begin van de viering wordt het straatnieuws gedeeld. Zo weet eenieder wat er speelt. Soms worden er overleden oud bezoekers herdacht. Tijdens de viering wordt er een (bijbel)verhaal voorgelezen, waarna er gezamenlijk een gesprek volgt over dat verhaal. Ieder kan zijn zegje doen, ieder heeft een andere kijk op het verhaal. Er wordt verder samen gezongen en naar muziek geluisterd. Hoogtepunt is het aansteken van waxinelichtjes. Iedere bezoeker kan/mag één of meerdere kaarsjes aansteken en, als hij wil, hardop zeggen waar hij een kaarsje voor wil branden; een overleden familielid, een kind dat hij lang niet heeft gezien, de oorlog in Syrië of wat hem of haar bezighoudt.

Na afloop van de viering is er het inmiddels befaamde, 'Eieren bakken onder leiding van Nando'. Dit is een eenvoudige lunch met uitsmijters en melk, koffie of thee. Nando heeft dit vijftien jaar op zondag op straat gedaan, onder de vlag van de Straatmensen-organisatie. Hij genoot daar flinke bekendheid als eierenbakker.

De in 2018 ingezette verandering heeft ertoe geleid dat steeds meer mensen hun weg op zondag naar de Titus Brandsma Kapel hebben weten te vinden. Waren er in 2017 nog zes tot twaalf bezoekers, inmiddels betreft het twaalf tot twintig mensen, met uitschieters naar 25! Er bestaat een poule van meerdere voorgangers: straatpastor Lucy Geertman, Rozanne van der Veur en bestuursleden Remco Graat en Patrick Chatelion Counet. Lucy en Rozanne zijn elke zondag present, onder meer als aanspreekpunt en luisterend oor. We hebben gemerkt hoe zeer de zondagse samenkomsten worden gewaardeerd door de bezoekers. De zondag is voor mensen die dak- en thuisloos zijn immers vaak een moeilijke en eenzame dag.

Op speciale christelijke feesten zijn er speciale vieringen. Met Pasen hadden we natuurlijk paaseitjes verstoppt, zodat bezoekers na de viering op zoek konden naar chocolade paaseieren. Op 22 december hebben we Kerstmis gevierd en samen kerstliederen gezongen. Na de viering was er een speciaal kerstdiner. We hadden in totaal 25 mensen binnen.

4.6 HET ATELIER VAN DE OVERLEVINGSKUNST

Het Atelier was ook in 2019 weer een laagdrempelige, inspirerende en warme plek voor mensen van de straat, waar zij een stimulans vinden om zelf op creatieve wijze zin te zoeken. Zij krijgen de kans om sterke kanten/talenten te ontwikkelen.

Sinds 2014 is er een wekelijks item van Het Atelier op onze Facebookpagina, genaamd "Wit op Zwart". Per keer bedenkt een deelnemer een pakkende spreuk die in witte letters op een zwart bord komt te staan. Deze spreuk wordt geplaatst bij de ingang van de kapel en belandt op Facebook. Ook dit jaar hebben deelnemers originele uitspraken weten te bedenken.

Een groot aantal kunstwerken, gemaakt door deelnemers aan Het Atelier, zijn doorlopend te bezichtigen bij het “Huis van Compassie” (Protestantse Diaconie Nijmegen), bij De Waalboog, locatie Joachim en Anna aan de Groesbeekseweg en in onze eigen Titus Brandsma Kapel. Ook zijn vele kunstwerken te koop.

In 2019 is er een nieuw project van start gegaan: “In Beeld”. De bezoekers van de kapel maken animatiefilmpjes, met behulp van iPads. Vrijwilligers maken deelnemers wegwijs op de apparatuur. Onderdeel van de filmpjes zijn onder meer poppetjes van boetseerklei en voorwerpen uit karton geknipt. Deze worden gefotografeerd in diverse posities. De software maakt er daarna een animatie van. Dit is de zogenaamde “Stopmotion” techniek. Een serie tekeningen kan ook gefotografeerd worden, waardoor er een klein filmpje ontstaat.

De basis, of het idee voor zo’n kort filmpje, kunnen kleine (komische) voorvallen zijn over zaken die de bezoeker heeft meegemaakt op straat of thuis. De filmpjes komen t.z.t op YouTube, maar kunnen ook al direct worden bekeken, op een tv-scherm in de kapel. Hierdoor is het resultaat direct zichtbaar voor meerdere mensen. De vrijwilligers van Het Atelier hebben voor dit project een cursus gevolgd van vijf ochtenden. Deze cursus werd geleid Inti Mego, een Nijmeegse animator.

Ook dit jaar was Het Atelier weer de hele dag aanwezig op de zeer druk bezochte Nijmeegse Daklozendag van 11 oktober. Bezoekers konden zelf, met hulp van de vrijwilligers van Het Atelier, gratis een T-shirt of tas bedrukken. Door Het Atelier waren er sjablonen, stempels en natuurlijk verf beschikbaar gesteld. Dit was een groot succes. Mede omdat mensen zo iets tastbaars, unieks en blijvends mee naar huis konden nemen. Er zijn zeker 30 T-shirts en tassen bedrukt.

Op 6 december kreeg de kapel zeer bijzonder bezoek. Sinterklaas met één van zijn Roetveegpieten kwamen langs. Ze werden toegezongen door de bezoekers. Verschillende

bezoekers werden persoonlijk door De Sint toegesproken en De Goedheiligman had voor iedereen wat lekkers en een persoonlijk cadeautje bij zich.

4.7 JONGEREN MUZIEKPROJECT

Elke vrijdagmiddag draait Het Jongeren Muziekproject, een project voor straatervaren jongeren. Inmiddels is de leeftijdsgrens wel wat opgehoogd, van 25 naar 30 jaar. De opzet van het project is om deze jongeren een laagdrempelige, veilige en stimulerende plek te bieden, waar zij terecht kunnen met hun verhaal en waar zij onze vrijwilligers en anderen kunnen ontmoeten.

Het project draait sinds juni 2011 en is daadwerkelijk een plek geworden waar de deelnemers zichzelf kunnen zijn, zich kunnen uiten, hun grenzen kunnen verleggen en hun zelfvertrouwen kunnen vergroten. Elke activiteit wordt afgesloten met een eenvoudige maaltijd. Dit is een belangrijk en gewaardeerd gezamenlijk deelmoment, waarop van alles wordt besproken.

De deelnemers zijn op muzikaal vlak enorm gegroeid in de afgelopen acht jaar. Er heeft zich een ontwikkeling voorgedaan van het musiceren aan de hand van de laptop naar het maken van live muziek. Verschillende deelnemers kunnen inmiddels een instrument bespelen en er wordt ook samen gespeeld. De meeste deelnemers hebben geen last meer van podiumvrees en er wordt ook veel makkelijker geëxperimenteerd en geïmproviseerd.

In 2019 heeft de jongerenmuziekgroep zich weer volop ontwikkeld, onder begeleiding van vrijwilligers Joost en Frans en twee stagiaires van de HBO-opleiding Muziektherapie. De Jongeren Muziekgroep heeft twee optredens verzorgd. Op 3 februari tijdens het Jubileum van Het Kruispunt in Het Kolpinghuis en op 5 juni tijdens de Daklozendag in Amsterdam.

Ondanks deze succesverhalen is er besloten om te stoppen met dit project. De jongeren gaan inmiddels qua leeftijd richting de dertig en het niveau van muziek maken is zo hoog en goed, dat het voor nieuwe leden moeilijk is om aan te sluiten. Nieuwe aanwas van leden blijft hierdoor uit.

We willen na de zomer van 2020 een nieuwe Jongerengroep gaan beginnen die niet alleen de focus legt op muziek. We denken aan een laagdrempelige inloop op de vrijdagmiddag/avond met muziek, karaoke, maar die ook gelegenheid biedt om gewoon te chillen, tekenen, schilderen, darten of bordspelletjes te spelen. We hopen op een laagdrempelige ontmoetingsplek voor jongeren tussen de 18 en 25 jaar, waarbij ook een warme maaltijd wordt aangeboden.

4.8 SAMEN KOKEN & ETEN

Door het wegvallen van de coördinator heeft de straatpastor ook het project Samen Koken & Eten in 2019 onder haar hoede gekregen. Hierdoor, en ook door het gebrek aan goede, stevige vrijwilligers moesten we de frequentie omlaag brengen (niet één keer per week, maar om de week). De opzet is wel hetzelfde gebleven. Op donderdag kookt er iemand van onze doelgroep, geholpen, indien nodig, door Dorien, vaste vrijwilliger bij dit project. De kok (iemand uit de doelgroep) verzint de maaltijd en gaat, samen met de straatpastor, inkopen doen. Daarbij wordt gelet op het seizoen en op aanbiedingen en we koken altijd vers! Veel dak- en thuislozen eten normaal gesproken kant en klaar maaltijden.

Om 15.00 uur komen andere bezoekers naar de kapel om mee te helpen met bijvoorbeeld aardappels schillen, sprouiten schoonmaken etc. Daarna wordt gezamenlijk de tafel gedekt. Om 17.00 uur gaat de kapel open voor iedereen en is er koffie/thee en een praatje. Daarna gaan we aan tafel en wordt er honderduit gepraat en genoten van één of twee borden eten met daarna een toetje. Na afloop doen we samen de afwas en wordt de kapel weer aan kant gemaakt.

Samen Koken & Eten is een gezamenlijk project. Mensen helpen elkaar, ook met het klaarzetten en het op- en afruimen. De samenwerking en onderlinge verbondenheid zijn gegroeid. Veel mensen kijken uit naar de donderdag, omdat veel van onze vaste bezoekers meestal alleen eten, in een instelling of op straat bij Straatmensen.

In de zomer van 2019 trok het project Koken & Eten veel bezoekers, zo'n 25 personen per keer. Dit najaar zaten we nog steeds met zo'n vijftien tot twintig bezoekers aan tafel. Terugkijkend op het jaar hebben zeker zo'n 70 verschillende mensen meegegeten.

4.9 CREATIEVE INLOOP

In 2019 wisten veel mensen de inloop op maandagmiddag te vinden. Het is een middag geworden waarin van alles kan ontstaan. Er is ruimte voor eigen initiatieven, ook van onze vrijwilligers. Er wordt gesjoeld, gekaart, Rummikub gespeeld en er worden mandala's gekleurd, net hoe de pet staat (en wat er ingezet wordt). Op deze middag is er ook veel ruimte voor ontmoeting en persoonlijke gesprekken. De straatpastor probeert geregeld aanwezig te zijn voor een praatje, want het blijkt dat mensen vooral naar de kapel komen om even gezien en gehoord te worden. Even weg uit de dagelijkse beslommeringen van de straat of eenzaamheid thuis en natuurlijk staat er gratis koffie en thee klaar met koekjes.

20-jarig Jubileum Het Kruispunt

Het Kruispunt is, zoals in dit jaarverslag reeds vermeld, gesticht door pater Jan Eijkman (SCJ) en pater Fons Meijers (MSC). Deze memorabele gebeurtenis vond plaats in het jaar 1998. Strikt genomen had het feest voor het twintigjarig Jubileum plaats moeten vinden in 2018. Logistiek kregen we dit in het kroonjaar net niet georganiseerd, waardoor het grote feest plaatsvond op zondag 3 februari 2019. Plaats van de feestelijke handeling, het Kolpinghuis te Nijmegen.

Voor ons feestje werd de grote zaal omgebouwd tot provisorische kapel voor de ochtenddienst onder leiding van straatpastor Lucy Geertman. Op de haar gebruikelijke interactieve manier opende Lucy de dienst, op haar gitaar begeleidend, met het lied van Huub Oosterhuis dat de straatkerk op het lijf geschreven staat:

***Wonen overal nergens thuis,
Aarde, mijn aarde, mijn moeders huis.
Vallende sterren, de schim van de maan,
Mensen die opstaan en leven gaan.
Mensen veel geluk.***

Lucy wist de kerk- of in casu Kolpinggangers bij de dienst te betrekken, zoals dit ook tweewekelijks in de Titus Brandsma Kapel gebeurt. Door mensen uit te nodigen het nieuws van de straat met elkaar te delen, door gelegenheid te bieden te reageren op de bijbelteksten en zelfs op de preek of overweging van de pastor. De diensten van Het Kruispunt vormen steeds een mix van traditionele en vrije elementen van vieren. Zo stond het de beide paters voor ogen, zo doen we dit al jaren en zo gebeurde het ook tijdens deze jubileumviering.

Na de dienst sprak Patrick Chatelion Counet, voorzitter van Het Kruispunt, over de vele jaren van Kruispuntactiviteiten. Hij gebruikte het beeld van het kruis van Jezus, met de beide balken die elkaar in het kruispunt snijden, om de drie belangrijkste taken en aandachtsvelden van Het Kruispunt te beschrijven. Het Kruispunt is immers op drie belangrijke plaatsen aanwezig, de kapel, de straat en de begraafplaats. Ook nog in het ochtendprogramma sprak wethouder Bert Frings. Hij is projectwethouder voor het WMO-stelsel. Frings speelde een belangrijke rol bij het akkoord *Ontwikkeling beschermd wonen en dak- en thuislozen*. De wethouder benadrukte hoe belangrijk het werk van Het Kruispunt is, ook omdat het de zorg van de gemeente Nijmegen voor het welzijn en welbevinden van daklozen meedraagt. De voorzitter dankte de gemeente Nijmegen voor de jaarlijkse financiële ondersteuning en wethouder Frings in het bijzonder omdat hij Het Kruispunt ook persoonlijk een warm hart toedraagt.

Hoogtepunt van het feestelijk Jubileum diende het stampopotbuffet te zijn dat Het Kruispunt de mensen van de doelgroep had willen aanbieden. De voorzitter van Het Kruispunt, wiens naam we uit medeleven hier niet expliciet herhalen, had verzuimd een finale check uit te voeren bij het restaurant waar de bestelling geplaatst was. Hierdoor bleven de stampopotafels leeg. Echter – driewerf hoera en lang-zal-hij-leven – de bewindvoerder van het Kolpinghuis beschikte over een keuken boordevol frikandellen, kroketten en zakken frites, hetgeen door de aanwezige feestgangers met gejuich werd ontvangen. We zullen niet zeggen dat de stampot niet gemist werd, maar we raden uw stichting of bedrijf het Kolpinghuis aan voor feestjes en partijen, met name wanneer uw voorzitter een beroerd organisator is.

Het middagdeel werd opgeluisterd door de bloedeigen huisband van Het Kruispunt. De jongeren van het Jongeren-Muziek-Project, die de kapel van Het Kruispunt elke vrijdagmiddag tot een jongerenhonk omtoveren, speelden muziek en brachten liederen ten gehore die de aanwezigen menigmaal een 'encore' ontlokte, zij het in straattaal maar niet minder welgemeend.

Al met al was het jubileum een bijna onverdeeld succes dat Het Kruispunt bij haar 25-jarig bestaan, zeker wanneer er van de fouten geleerd wordt, graag zal herhalen.

5 Medewerkers, vrijwilligers, stagiaires en bestuursleden

5.1 WAARDERING

We zijn erg dankbaar voor de inzet van onze vrijwilligers. Zij vormen het fundament en het kloppend hart van Het Kruispunt. Ieder week staan zij klaar bij het organiseren van de activiteiten binnen onze organisatie. Om hier bewust bij stil te staan organiseren we ieder jaar een vrijwilligersdag. In 2019 kwamen we op 29 november bij elkaar in Het Huis van Compassie en hadden we een zeer afwisselend programma. De vrijwilligers, bestuursleden (ook allemaal vrijwilligers), Rozanne de stagiaire van de straatpastor en de straatpastor.

Aan het eind van de avond werd stilgestaan bij het afscheid van Winy. Na 20 jaar nam ze afscheid van Het Kruispunt. Ze heeft verschillende vrijwilligerstaken vervuld bij Het Kruispunt, zoals die van gastvrouw op de zondag tijdens de viering, lid van de pastoraatsgroep en jarenlang als vrijwilliger op De Baan.

Door het wegvallen van de coördinator hebben we dit jaar helaas niet structureel kunnen werken aan toerusting en scholing onze vrijwilligers. Dit heeft meer op incidentele en persoonlijk basis plaatsgevonden door de straatpastor en door Rozanne. De straatpastor en één van de vrijwilligers hebben deelgenomen aan een dag georganiseerd door Netwerk DAK in Den Bosch over “De kwetsbare vrijwilliger”. (4 november)

We hopen in 2020, wanneer er een nieuwe coördinator is, scholing en toerusting van vrijwilligers weer op te pakken. Dit staat hoog op onze prioriteitenlijst.

Vrijwilligersbijeenkomst november 2019: goed om elkaar weer te zien!

Op 29 november 2019 waren er zo’n veertien vrijwilligers van Kruispunt bij elkaar: vrijwilligers van de activiteiten van Kruispunt en bestuursleden. Voor mij was het prettig om alle mensen die betrokken zijn bij Kruispunt weer eens te zien en uit te wisselen, waarom je dit werk eigenlijk doet. Het Huis van de Compassie in Nijmegen bood ons gastvrijheid. Een keer een andere sfeer dan de kapel. Letterlijk ‘de ruimte hebben’ is ook wel eens fijn!

Ikzelf was betrokken bij het programma, samen met bestuurslid Remco Graat. Er was een soort van vierdeling: allereerst een ‘speeddate’ over motivatie; vervolgens een spel, waarin Kruispunt vergeleken werd met een lichaam en je je eigen positie daarin kon bepalen. Zo kun je je voorstellen dat je het hoofd bent, de ogen, de handen, de voeten of, wie weet, misschien wel de maag. Ten derde een schilderssessie: wat zijn je drijfveren om bij Kruispunt te werken; wat heb je te geven en wat neem je er van mee? Dat laatste is net zo goed van belang, want echt contact is wederkerig. Het resultaat moest ieder voor zich voor zichzelf uitbeelden op een klein schildersdoekje, en vervolgens toelichten. Het resultaat is te zien in de kapel. En tenslotte aten we samen.

Het voelde goed. En het was nodig. Je moet als vrijwilligers elkaar scherp houden en voeden, want het werken met deze doelgroep is niet altijd gemakkelijk en vanzelfsprekend. Het kost creativiteit, doorzettingsvermogen en soms een dikke huid. Dan heb je elkaar nodig. Elk jaar dus wat mij betreft!

Hans Garritsen, vrijwilliger Atelier van de Overlevingskunst

5.2 WISSELINGEN

In 2019 hebben we in het bestuur afscheid genomen van penningmeester Leo Kool. We danken hem hartelijk voor het financiële beheer van Het Kruispunt in een moeilijke tijd. Peter Freriks – eerder penningmeester bij Het Kruispunt – heeft het stokje van Leo overgenomen.

Zoals vermeld in het voorwoord hebben wij in 2019, na een periode van ziekte, afscheid genomen van coördinator Sandra Sennef. We zijn haar bijzonder dankbaar voor de goede jaren die zij als coördinator voor Het Kruispunt heeft gewerkt. Zij heeft vele vrijwilligers aan Het Kruispunt weten te binden en door haar enthousiaste en intensieve werkhouding vele mensen van de doelgroep weten te inspireren en bij Het Kruispunt weten te betrekken. Wij wensen Sandra alle goeds en geluk toe in haar verder carrière.

Behalve het afscheid van Sandra, waren er wat wisselingen in ons vrijwilligersbestand. Er vertrokken drie vrijwilligers, om uiteenlopende redenen, maar gelukkig wisten ook vier nieuwe vrijwilligers de weg naar Het Kruispunt te vinden. Ook heeft Gerben zijn diensten tweemaal voor langere tijd aangeboden als vrijwilliger. Dit ter ondersteuning en ontlasting van de straatpastor/coördinator. Gerben heeft vooral de praktische zaken op zich genomen in de kapel: schoonmaak, reparatie en administratieve taken.

We mochten ons in 2019 ook gelukkig prijzen met stagiaires bij de Jongeren Muziekgroep en bij het straatpastoraat. Medio 2020 hebben we één van deze stagiaires, Rozanne van der Veur, een tijdelijk contract kunnen aanbieden als geestelijk verzorger. Zo hebben we nog een extra paar luisterende oren voor de bezoekers in de kapel. Dit was hard nodig omdat de bezoekersaantallen vooral op de zondagen en donderdagen toenamen en iedereen graag gezien en gehoord wil worden.

6 Samenwerking met andere organisaties

In het bereiken van de doelgroep werkt Het Kruispunt actief samen met andere organisaties, waarbij Het Kruispunt zich expliciet richt op zingeving voor mensen van de straat. Kruispunt wil als vrijplaats fungeren van en voor de mensen van de straat, door middenin de stad aanwezig te zijn, niet gebonden aan organisaties, kerken of overheid, maar wel met hen verbonden. Zo zijn wij actief betrokken bij het Nijmeegs Daklozen Overleg (NDO). Ook het afgelopen jaar hebben wij weer samengewerkt in het NDO en met organisaties als Barka NL, het Meldpunt Bijzondere Zorg GGD, Politie, NuNN, Straatmensen, Iriszorg, Leger des Heils, Veilig Thuis etc.

6.1 NDO (NIJMEEGS DAKLOZEN OVERLEG)

Vanuit Het Kruispunt nemen we al sinds de oprichting deel aan het Nijmeegs Daklozen Overleg (NDO). Daarbij helpen we altijd met het organiseren van de jaarlijkse Daklozendag. Dat was in 2019 een mooie dag, met veel activiteiten.

6.2 BARKA

Lucy heeft in 2019 veel en intensief contact gehad met Barka, een Poolse stichting die zich richt op, onder meer, de huisvesting en re-integratie van Poolse dak- en thuislozen in verschillende Europese landen, waaronder Nederland. Vanwege het overlijden door een noodlottig ongeval van een Poolse dakloze heeft de straatpastor veel en intensief contact gehad met Barka, de politie/recherche en familie in Polen van het slachtoffer. De straatpastor heeft ook veel tijd en energie gestoken in het begeleiden van een Poolse zwangere dakloze. Hierbij kon ze altijd rekening op steun van Barka, ook voor de vertaling.

6.3 FONDS FRANCISCUS/ KANSFONDS

Zowel leden van het bestuur als de straatpastor hebben in 2019 deelgenomen aan verschillende bijeenkomsten, georganiseerd door Het Fonds Franciscus. Het betrof onder meer een dag over de presentiebenadering in Utrecht en een dag met als thema “De Organisatie” in Hilversum. Deze dagen waren erg inspirerend, motiverend en leerzaam. Het is goed om mensen te ontmoeten die ook bezig zijn in een inloop voor kwetsbare en vaak vergeten mensen in onze maatschappij. Inspirerend om samen van gedachten te wisselen en bijgeschoold te worden. Dit kan ook van heel praktische aard zijn zoals, fondsenwerving.

In de kapel hebben we 2 keer leden van het Kansfonds/ Fonds Franciscus ontvangen om hen kennis te laten nemen van Het Kruispunt. Straatpastor Lucy heeft haar medewerking verleend aan een interview voor een boekje, uitgegeven door Kansfonds.

6.4 OVERIG

We nemen deel aan overleggen met de gemeente. Ook hebben we weer een bijdrage geleverd aan de uitvoering van het winterprotocol in samenwerking met Iriszorg, politie, gemeente en GGD.

Verder participeren we in het landelijke Netwerk DAK en LOND, waarbij twee keer per jaar de straatpastores uit het hele land bij elkaar komen voor uitwisseling en een themabespreking. We hebben deelgenomen aan een themadag over “De kwetsbare vrijwilliger” en we hebben twee leden van Netwerk DAK in onze kapel ontvangen voor een werkbezoek en kennismaking met onze inloop en haar activiteiten.

We hechten verder veel waarde aan onze reguliere contacten met de wijkagenten en medewerkers en bestuurders van GGD, RIBW, de Diaconie, Dagloon, Straatmensen voor Straatmensen, Iriszorg en Leger des Heils. Tot slot blijven we ons richten op de verbinding met personen en organisaties die niet direct met het leven van mensen zonder dak of thuis bekend zijn.

7 Promotie Het Kruispunt

In 2019 heeft Het Kruispunt, en daarbinnen vooral Lucy, veel tijd en energie gestoken in het op de kaart zetten van Het Kruispunt. Hier volgt, los van onze website en Facebookpagina, een overzicht:

- Op 19 juni waren Rozanne, Pauli, namens het bestuur, en Lucy in Het Huis van Compassie. Daar werd een avond georganiseerd voor ambassadeurs van Nijmegen Stad van Compassie. Tijdens deze avond konden de vele organisaties die Nijmegen rijk is kennis maken met elkaar.
- Tijdens de zondagse viering van 13 oktober kregen we 40 personen op bezoek van de Jacobsskapel. Samen met onze bezoekers hebben we een viering gehouden. Daarna hebben Patrick, onze voorzitter, Lucy en Rozanne over de activiteiten van Het Kruispunt verteld en het werk als straatpastor.
- Op 24 oktober waren voorzitter Patrick en Lucy een middag aanwezig in het Vincentiushuis in Nijmegen, waar een ontmoeting was met als thema “Dag tegen Armoede”. Dit was een initiatief van de gemeente. Ook de wethouder was aanwezig. Vele organisaties die zich voor minderbedeelde stadsgenoten inzetten waren aanwezig om elkaar te leren kennen en om met elkaar in gesprek te gaan. Er was een soort markt met kraampjes, zodat je van elkaar kon zien en horen waar ze zich voor inzetten en er waren sprekers en discussie mogelijkheden.
- Op 1 november, tijdens de Allerzielenviering op het kerkhof van Jonkerbos, mochten we ons verheugen op de aanwezigheid van burgemeester H. Bruls. De Gelderlander heeft op 2 november een artikel over deze viering gepubliceerd met een interview met straatpastor Lucy.
- Op 2 november stond Het Kruispunt met een kraam op de markt in het centrum van Nijmegen. Deze markt was in het kader van “De Compassie Publieksdag”.
- We hebben we een flyer uitgebracht die we op bovenstaande activiteiten, en op de Daklozendag van 11 oktober, hebben kunnen verspreiden.

8 Huisvesting en faciliteiten

De Titus Brandsmakapel is de thuisbasis van Het Kruispunt Nijmegen. Alle projecten en activiteiten vinden hier plaats. Naast uitreiken naar onze doelgroep, kunnen we hen ook ontvangen, onder een eigen dak.

8.1 ONDERHOUD EN VEILIGHEID

Dit jaar hebben er geen belangrijke aanpassingen of reparaties plaats gevonden, mede door het ontbreken van een coördinator. Gerben heeft de meest noodzakelijke klusjes en reparaties uitgevoerd.

8.2 NA 2019

We hadden dit jaar meer geluk met het dak en dus ook geen waterschade. De problemen van vorig jaar met de riolering zijn helaas nog niet verholpen. Maar grote overstromingen zoals in 2018 zijn uitgebleven. Het lijkt erop dat een duurzame oplossing nog niet zo eenvoudig is en bovendien nogal prijzig zal zijn. Bij het schrijven van dit jaarverslag overdenken we als bestuur de opties.

9 Financiën: toelichting op de jaarrekening

Opbrengsten

De jaarrekening 2019 is een afzonderlijk document, dat via de website van Stichting Het Kruispunt Nijmegen beschikbaar gesteld wordt. In deze paragraaf worden de belangrijkste financiële resultaten kort toegelicht. In 2019 bedroegen de totale baten voor Stichting Het Kruispunt € 142.485. Bijna de helft van de baten is verkregen uit een subsidie van de gemeente Nijmegen (€ 65.300). Hiernaast is Kans Fonds/Franciscus Fonds met een subsidie van € 25.000 ook van groot belang geweest. Net als in andere jaren spelen de bijdragen van kerken en kerkelijke instellingen ook een belangrijke rol voor de financiën van de Stichting. In 2019 is er voor een totaalbedrag van € 27.737 gedoneerd door kerkgemeenschappen en congregaties.

De bijdragen van particulieren (club van 100) bedroegen € 2.963. Stichting Het Kruispunt voelt zich zeer gesteund dat juist ook particulieren het werk van Kruispunt ondersteunen. Dit bleek in 2019 in het bijzonder ook uit de opbrengsten van een legaat: € 10.206 is op deze wijze door een betrokken particulier aan Stichting Het Kruispunt nagelaten. De bijdragen voor het project Waardig Afscheid zijn uitgekomen op € 5.762. Tenslotte zijn er enige rentebaten ontvangen (€ 17).

Lasten

In 2019 bedroegen de project- en activiteitenkosten, zoals t.b.v. de maaltijden in het kader van het project Samen Koken en Eten, in totaal € 10.471. De personele lasten zijn uitgekomen op € 98.068, hiermee zijn de betaalde krachten (coördinator en een straatpastor) betaald in dienst van de Stichting Het Kruispunt. De huisvestingslasten in 2019 zijn uitgekomen op € 12.413. Met name de energielasten waren hoog aangezien er jaren lang door technische redenen geen meterstanden bekend waren en de in die tijd betaalde voorschotten te laag bleken te zijn. De kantoor- en algemene kosten zijn uitgekomen op resp. € 6.183 en € 2.414. Tenslotte is er een vrijval van lasten uit voorgaande jaren gerealiseerd van € 7.584. Hierdoor bedroegen de totale kosten in 2019 € 121.965.

Resultaat en resultaatbestemming

In 2019 is een positief resultaat gerealiseerd van € 20.520. Dit resultaat is toegevoegd aan de algemene reserve, die hierdoor eind 2019 weer positief is uitgekomen (€ 17.751 positief). Het totale eigen vermogen van de Stichting bedroeg eind 2019 € 37.751 positief.

Wilt U het hele financiële jaarverslag 2019 van stichting Het Kruispunt Nijmegen bekijken, ga dan naar onze website www.kruispuntnijmegen.nl.

10 Vooruitblik van het bestuur

Als bestuur willen we de mensen van Het Kruispunt ondersteunen bij het belangrijke werk dat ze doen. Voor dit werk is onder meer een betrokken netwerk van mensen nodig, een gezonde financiële basis, een plek waar je warm en droog zit en een inspirerende visie op de rol van Het Kruispunt. In 2020 willen we hieraan verder bouwen, samen met onze vrijwilligers, straatpastor en coördinator.

Om ook écht te kunnen gaan bouwen, zijn voor 2020 in elk geval enkele voorwaarden gehaald. Zo staat de stichting er financieel goed op. En met Peter Schoenmakers (hierover meer in het volgende jaarverslag) hebben we weer een coördinator in dienst kunnen nemen. Bij hem zijn vrijwilligerszaken en zaken rondom de kapel in goede handen. Dit biedt Lucy en Rozanne ruimte om zich toe te leggen op datgene wat ze het liefste doen: de straat op gaan, present zijn tijdens activiteiten en voorgaan tijdens vieringen.

Tegelijk ondervindt, bij het schrijven van dit jaarverslag, ook Het Kruispunt de impact van het corona-virus. De kapel is voorlopig gesloten. Activiteiten zijn afgelast. Wanneer, en in welk tempo, we weer kunnen opstarten is onzeker. Lucy, Peter en Rozanne doen wat ze kunnen, onder meer door met koffie de straat op te gaan, om zo mensen van de doelgroep te ontmoeten.

We kijken ernaar uit om, zodra het veilig en verantwoord is, onze activiteiten weer op te pakken. Als bestuur hopen we daarbij, net als voorgaande jaren, alle ondersteuning te kunnen bieden die nodig is.

Voor meer informatie:

www.kruispunt nijmegen.nl